

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/653/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6314206048
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 08. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6314206048.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a sudcov JUDr. Danice Kočičkovej a JUDr. Amy Odalošovej v právnej veci navrhovateľky E. Q., nar. XX.XX.XXXX, zomretej XX. XX. XXXX, naposledy bytom U. XX, XXX XX W., štátny občan SR, zastúpená do smrti splnomocneným advokátom JUDr. Marianom Holým, so sídlom Advokátskej kancelárie Boženy Němcovej 1/A, 977 01 Brezno, proti žalovanému KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, IČO: 00 585 441, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, o náhradu škody na zdraví vo výške 35 000,- € ako nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Brezno č.k. 4C 143/2014-87 zo dňa 13. 05. 2015 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a konanie z a s t a v u j e .

Súd žalovanému nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozhodol o návrhu žalobkyne, ktorým žiadala, aby jej žalovaný zaplatil sumu 35 000 € spočívajúcu v nemajetkovej ujme spôsobenej poškodením zdravia pri dopravnej nehode podľa § 13 Občianskeho zákonníka a trovy konania.

Súd prvej inštancie rozhodol tak, že návrh zamietol. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

2. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že žalovaná nie je pasívne legitimovaná. Zákon č. 381/2001 Z.z. v § 4 ods. 1 vymedzuje rozsah poistenia zodpovednosti, ktorým treba rozumieť zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovnej zmluve. Zo znenia zákona však nevyplýva, že by pod pojem škoda bolo možné podriaďiť aj nemajetkovú ujmu. Uplatnenie nároku v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka logicky a systematicky nespadá pod úpravu náhrady škody, ale spadá pod právne prostriedky na ochranu práv na ochranu osobnosti. V tomto prípade právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch predstavuje peňažnú satisfakciu, nie však náhradu škody. Základným znakom je aj to, že predpokladaná ujma sa nedá nijako preukázať a je vecou voľnej úvahy súdu, pričom súd prihliada na závažnosť vzniknutej ujmy, ako aj na okolnosti za ktorých k porušeniu došlo. Účelom práva na peňažné zadost'učinenie je vyvážiť a zmierniť nemajetkovú ujmu peňažnou formou, čím sa síce približuje funkcii reparačnej aká je aj pri náhrade škody, avšak vychádza z iných predpokladov.

Ustanovenie § 4 ods. 2 taxatívne vymenúva prípady, v ktorých má poistený právo, aby za neho poisťovňa poškodenému plnila, pričom musí ísť o nároky preukázané, čo v prípade nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vzhľadom k vyššie uvedenému nie je možné. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah do telesnej integrity človeka a jeho zdravia nie je možné podriaďiť pod pojem škoda na zdraví v zmysle § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. Pod škodou na zdraví je potrebné rozumieť poškodenie zdravia, ktoré sa odškodňuje v zmysle zákona č. 437/2004 Z.z. na základe posudkov o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia (§ 444 Občianskeho zákonníka), ako aj účelné náklady spojené s liečením (§ 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Z uvedeného potom vyplýva, že podstata inštitútov náhrady škody na zdraví a náhrady nemajetkovej ujmy je úplne odlišná, z ktorého dôvodu náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch nie je možné subsumovať pod náhradu škody na zdraví podľa § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. Záverom súd dáva už len to, že pri nárokoch podľa § 13 Občianskeho zákonníka je možné uplatňovať si nemajetkovú ujmu len voči osobe, ktorá sa takéhoto zásahu do integrity osobnosti inej osoby dopustila, čo vo vzťahu k odporkyňi splnené nebolo.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. V konaní bola úspešná odporkyňa, ktorá si však žiadne trovy konania neuplatnila, preto jej súd náhradu trov konania nepriznal.

3. V súlade § 204 zák. 99/1963 Zb. účinného v čase podania odvolania (ďalej len O.s.p.) podala proti rozsudku odvolanie žalobkyňa.

4. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá Civilného sporového poriadku (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

5. V dôsledku podaného odvolania odvolací súd v súlade s § 161 CSP prihliadol na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (procesné podmienky).

6. Žalobkyňa po podaní odvolania proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie zomrela dňa 02. 01. 2016.

7. V súlade s § 7 Obč. zák. spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Smrťou táto spôsobilosť zanikne.

8. V súlade s § 61 CSP procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

9. V súlade § 63 CSP ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať. V konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

10. V súlade s § 62 CSP, ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

11. Odvolací súd zistil, že predmetnom konaní boli nároky uplatnené žalobkyňou voči žalovanému v súlade s § 11, 13 Občianskeho zákonníka, a to nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Právo na ochranu osobnosti podľa ustanovení § 11 Občianskeho zákonníka a nasledujúcich, vrátane ust. § 13 Občianskeho zákonníka je rýdzo osobnostným nárokom, ktorý zaniká smrťou, toto právo neprechádza na dedičov a netvorí ani predmet bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

12. V súlade s § 579 ods. 2 Obč. zák. smrťou veriteľa právo zanikne, ak bolo plnenie obmedzené len na jeho osobu; zanikne aj právo na bolestné a na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia.

13. V zmysle citovaného ustanovenia smrťou žalobkyne právo zaniklo, nakoľko plnenie bolo obmedzené len na jej osobu. Právo zanikne bez ohľadu na to, či toto právo bolo, alebo nebolo prípadne priznané právoplatným rozhodnutím súdu. Na uplatnené právo treba nazerať ako na právo späté výlučne len s osobou dotknutou, ktoré na dedičov neprechádza.

14. V danom prípade nevznikli ani nároky na prípadné iné plnenia titulom napr. trov konania, nakoľko žalovanému náhrada trov prvostupňového konania nevznikla.

15. Funkčne príslušný súd v súlade s § 63 CSP, keďže žalobkyňa zomrela skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo posúdil vec podľa povahy sporu, t.j. či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže

pokračovať. V danom konaní sa jedná o spor v ktorom žalobkyňa uplatnila právo rýdzo osobnej povahy, ktoré zaniká smrťou občana. Vzhľadom na uvedené odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa a konanie zastavil.

16. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté v súlade s § 396 CSP v spojení s § 255 CSP, tak, že žalovanému náhradu trov prvostupňového konania a odvolacieho konania nepriznal. Žalovanému trovy konania nevznikli.

17. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa

toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V Banskej Bystrici 09.08. 2016